

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΛΟΓΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

του Σεβ. Μητροπολίτου Αττικής κ. Παντελεήμονος

Ό Θεολογικός Διάλογος μετά τών Μεταρρυθμισμένων

Ό Θεολογικός διάλογος μέ τούς Μεταρρυθμισμένους εἶναι ό νεώτερος από όλους καί ἄρχισε μόλις τό 1986, ὕστερα από πρόταση τοῦ Παγκόσμιου Συνδέσμου Μεταρρυθμισμένων Ἐκκλησιῶν πρός τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο. Ἐτσι τόν Μάρτιο τοῦ 1986 ἔγινε στό Chambesy τῆς Γενεύης ἡ πρώτη Συνάντηση τῆς Μικτῆς Προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς, κατά τήν ὁποία συνεζητήθη ἡ μέθοδος διεξαγωγῆς τοῦ Διαλόγου καί ὡς πρῶτο θέμα πρός συζήτηση ἐπελέγη: " Τό Δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐπί τῆ βάσει τοῦ Συμβόλου τῆς Νικαίας -Κωνσταντινουπόλεως". Ὑστερα από ἐργασίες δύο ἐτῶν τῆς Μικτῆς Προπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς συνήλθε τόν Μάρτιο τοῦ 1988 στό Leunberg τῆς Ἑλβετίας ἡ Α' Ὀλομέλεια τῆς Μικτῆς Θεολογικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Διαλόγου, μέ ἐκπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τούς Ἐλλογιμ. Καθηγητάς κ.κ. Βλάσ. Φειδᾶ καί Χρῆστο Βούλαρη. Κατά τίς διεξαχθεῖσες θεολογικές συζητήσεις διαπιστώθηκε διαφορά ἀπόψεων σέ ὠρισμένα θέματα, ὅπως εἶναι π.χ. ἡ σχέση μεταξύ ἁγιασμοῦ καί θεώσεως, ἡ ἔννοια τῆς Παραδόσεως, ὁ ἐκκλησιαστικός χαρακτήρας τῆς Θεολογίας, οἱ δομές τῆς Ἐκκλησίας κ.ἄ. Απεφασίσθη νά συνεχισθῆ ὁ Διάλογος ἐξετάζοντας τό δόγμα περί τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἡ Β' Ὀλομέλεια, πού συνήλθε τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1991 στό Μίνσκ τῆς Λευκορωσίας ἀσχολήθηκε μέ τό πῖό πάνω θέμα καί προετοίμασε σχέδιο κοινοῦ κειμένου καί ἡ Γ' Ὀλομέλεια πού συνήλθε στή Ζυρίχη τόν Μάρτιο τοῦ 1992, ἐξέδωκε κοινό κείμενο περί τῆς Ἁγίας Τριάδος. Μετά διετίαν, τόν Ἰανουάριο τοῦ 1994, συνήλθε στή Λεμεσό τῆς Κύπρου ἡ Δ' Ὀλομέλεια καί ἐξέδωκε κοινή δήλωση περί τῆς Χριστολογίας, στήν ὁποία ὑπογραμμίζονται τά σημεῖα συμφωνίας ἀλλά καί διαφοροποιήσεως μεταξύ Ὁρθόδοξων καί Μεταρρυθμισμένων. Τόν Ἰούνιο τοῦ 1996 συνήλθε στό Aberdeen τῆς Σκωτίας ἡ Ε' Ὀλομέλεια τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξέτασε τό θέμα "ταυτότης καί ἐνότης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ" καί ἐξέδωκε κοινή περιλήψη ἐπί τῶν σημείων συμφωνίας καί διαφοροποιήσεων τῶν δύο πλευρῶν. Τόν Ἰούνιο τοῦ 1998 συνήλθε στή Ζάκυνθο ἡ ΣΤ' Ὀλομέλεια καί ἐξέδωκε κοινή δήλωση ἐπί τοῦ θέματος: "Ἡ Ἐκκλησία Σῶμα Χριστοῦ".

Ἡ Ζ' Ὀλομέλεια τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς συνήλθε στο Pittsburgh τῶν Η.Π.Α. καί ἐξέτασε τά θέματα: Βάπτισμα, Χρῖσμα, Ἀποστολικότης τῆς Ἐκκλησίας. Στό πρῶτο θέμα ὑπῆρξε ἀπόλυτη συμφωνία, ἐνῶ στό δεύτερο ἀπόλυτη διαφωνία, διότι οἱ Μεταρρυθμισμένοι ἀπορρίπτουν τό Μυστήριον τοῦ Χρῖσματος. Στό θέμα τῆς Ἀποστολικότητος τῆς Ἐκκλησίας, οἱ Ὁρθόδοξοι ἐπικέντρωσαν τήν Ἀποστολικότητα στήν ἀδιάκοπο Ἀποστολική Διαδοχή τῶν Ἐπισκόπων, στόν Κανόνα τῆς Καινῆς Διαθήκης καί τήν Ἱερά Πράδοση, οἱ δέ Μεταρρυθμισμένοι μόνο στή συνέχεια τοῦ Ἀποστολικοῦ κηρύγματος.

Ἡ Η' Ὀλομέλεια, τέλος, τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Θεολογικοῦ Διαλόγου συνήλθε πρό ἑνός ἔτους, τόν Σεπτέμβριο τοῦ 2003 στό Sibiu τῆς Ρουμανίας καί ἀσχολήθηκε μέ τό θέμα: " Ἡ Ἁγιότης τῆς Ἐκκλησίας". Κατ' αὐτήν διεπιστώθη πλήρης ἀσυμφωνία, διότι οἱ μέν Ὁρθόδοξοι ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ Ἁγιότητα εἶναι μιά ἰδιαίτερα ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι κατάσταση ἐντός τῆς Ἐκκλησίας, οἱ δέ Μεταρρυθμισμένοι ἰσχυρίζονται ὅτι ἡ Ἁγιότητα ὑπάρχει αὐτομάτως καί παραμένει διαπαντός σέ ὅλα τά μέλη τῆς Ἐκκλησίας μέ τήν εἰσοδόν τους εἰς Αὐτήν καί ὅτι δύναται νά ὑπάρχει καί σέ ἀνθρώπους ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας καί ἐκτός τοῦ Χριστιανισμοῦ.